

Průvoz poplatných předmětů městem uzavřeným připouští se jen v určitých hodinách za dne a jen určitými směry. Dopravují-li se přes čáru daně potravní do města předměty, které jsou k tomu určeny, aby zase z města vyvezeny byly, není potřebí vždy daň potravní zapraviti, zřízenec úřadu potravního doprovodí však celý náklad až k místu, kde zásilka opět čáru daně potravní překročí. V některých případech se celý náklad úřední závěrou uzavře, kterouž pak úřad potravní nalezající se v místě, kde se čára překročí, zase sejme.

Jinak však se musí daň potravní vždy ze předmětů provážených při překročení čáry daňové zapraviti, leč úřad daně potravní ležící v místě, kde se předmět přes čáru daňovou opět vyvezce, vrátí daň, zapravenou u úřadu prvního.

IV. Obor daní potravních.

Do oboru daní potravních náleží:

1. Zdanění vína, vinného a ovocného moštu vyjímaje (města uzavřená). Tato daň vybírá se dle ustanovení nejv. rozh. ze dne 25. května 1829. pol. sb. z. sv. 57. č. 74. dle sazeb. I v Tyrolsku vybírá se daň potravní z vína a moštu od platnosti zák. ze dne 30. prosince 1866 č. 9. ř. z. z r. 1867 dle všeobecných předpisů pro ostatní korunní země platných, rovněž ve Vorarlberku a s ním spojeném knížectví Lichtensteinském na základě zák. ze dne 27. června 1878 č. 84. ř. z.

2. Zák. ze dne 30. března 1882 č. 45. ř. z. upravuje zdanění vína umělého v místech, jež za uzavřená za účelem daně potravní byla prohlášena. Daň z vína umělého mimo obvod míst uzavřených vyráběného do míst uzavřených dováženého zapravuje se dle výn. min. fin. ze dne 3. října 1880 č. 30.093; daň potravní platí se tu v týchž případech a v téže výměře, jak vůbec pro víno je nařízeno.

3. Zák. ze dne 16. června 1877 č. 60. ř. z. a nař. min. fin. ze dne 26. června 1877 č. 6. ř. z. obsahuje předpisy o potravní dani z masa mimo obvod míst uzavřených.

4. Nejv. rozhodnutí ze dne 15. prosince 1852 vyhlášené výn. min. fin. ze dne 19. prosince 1852 č. 264. ř. z. obsahuje ustanovení o dani pивní, která zavedena byla již nejv. roz. ze dne 25. května 1829 pol. sb. z. sv. 57. č. 74.

5. Zák. ze dne 20. června 1888 č. 95. ř. z. upravuje daň z pálených líhových tekutin, z danění kořalky a daň zlisovaných kvasnic.

6. Zák. ze dne 20. června 1888 č. 97. ř. z. upravil daň z cukru.

7. Zák. ze dne 26. května 1882 č. 55. ř. z. zvýšeno bylo clo dovozní a zavedena daň z potřeby petroleje a zrušena daň potravní z oleje mineralního při dovozu do míst uzavřených.

8. Sem náleží též daně ze soli a z tabáku, které se vybírají ve formě státního monopolu.

Daň pozemková.

I. Předmět a míra.

Daň pozemková, která upravena byla zákonem ze dne 24. května 1869 č. 88 ř. z., platí se z pozemků, jež hospodářsky vzdělávány jsouc přinášejí užitek.

Od placení daně pozemkové jsou osvobozeny:

1. Půdy neúrodné.

2. Močály, jezera a potoky nevzdělávají-li se a nepřinášejí-li zisku ani rybníkářstvím, sekáním třtiny nebo dobýváním rašeliny.

3. Stezky veřejné a cesty vozové, chodníky a silnice, prostranství místní a kostelní, ulice, stoky a vodovody veřejným účelům sloužící a koryta řek i potoků.

4. Veřejná pohřebiště, neužívá-li se jich ku potřebě jiné.

5. Pozemky stavební (sem však nepatří nezastavená místa stavební a nádvoří.

6. Pozemky, jež slouží ku přípravě soli mořské.

Dočasně mohou býti sprostěny daně pozemkové pustiny a pozemky, jež se staly neúrodnými pohromami živelními (ohněm, povodní, krupobitím), kteréž však orbou možno opět zúrodniti (zák. ze dne 23. května 1883 č. 83 ř. z.), dále vinice nebo jich části, jež byvše postiženy neb ohroženy révokazem ve výměře nejméně $\frac{1}{4}$ hektaru, z rozkazu úředního nebo dobrovolně byly zničeny a novou révou osázeny (zák. ze dne 27. června 1885 č. 3. ř. z. z r. 1886, ze dne 15. června 1890 č. 143 ř. z. a zák. ze dne 26. června 1894 č. 139 ř. z.).

Míra daně pozemkové řídí se dle čistého výnosu katastrálního, kterýž určí se dle sazby třídní, která stanovena byla dle kultur a dle tříd dobroty v jednotlivých okresích odhadních. Odhadním okresem byl z pravidla vždy okres politický; toliko ve zvláštních případech, zejména byly-li v témž okresu politickém podstatné rozdíly útvaru, ponebí atd., mohl se okres rozdělití v několik okršků odhadních. Jednotlivé pozemky byly pak dle své hodnoty oceněním komise zjištěné zařaděny do některé ze tříd dobroty (t. zv. vceňování pozemků). Čistý katastrální výnos vypočetl se pak dle výměry pozemku a sazby oné třídy, do které pozemek zařaděn byl. Obnos daně pozemkové stanoven byl zák. ze dne 7. června 1881 č. 49 ř. z. na dobu 15 let, t. j. až do 31. prosince 1895 na 37,500.000 zl. Srovná-li se tento obnos s výtěžkem odhadnutým, obnáší obnos daňový $22\frac{7}{10}\%$ čistého výnosu katastrálního. (Vyhláška min. fin. ze dne 22. června 1883 č. 119 ř. z.)

II. Podmět daňový.

Úřady pozemkové mají míti v evidenci změny v osobě majitelů, by daň pozemková mohla požadována býti vždy na skutečném majiteli pozemku (zák. ze dne 23. května 1883 č. 83 ř. z.) Majitelé pozemků jsou povinni během 6 neděl oznámiti veškeré změny, které nastaly v osobě majitele nebo na pozemcích. Zvláštního ohlášení není třeba, byla-li během 4 neděl podána žádost knihovní, nebo bylo-li dotyčné jednání právní úřadu ku vyměření poplatku přihlášeno. Pozemky, které jsou v katastru zaneseny jako půda úrodná, které však se mají upotřebiti k účelům stavebním, považují se za pozemky stavební teprve od té doby, kdy byla z nich předepsána daň domovní. Nezaplacená daň vázne na pozemku a předchází, není-li přes 3 roky zadržena, všem pohledávkám soukromoprávním.

III. Odepsání daně.

Podle zákona ze dne 6. června 1888, č. 81 ř. z. odepisuje se daň z pozemků, když nejméně čtvrtý díl naturálního výnosu hospodářských pozemkových parcel výměry až do čtyř hektarů, nebo výnos nejméně jednoho hektaru parcel čtyř hektarů větších zničen byl krupobitím, vodou neb ohněm. Nastane-li pohroma v době, kdy hospodářské plodiny již byly

sklizeny, t. j. pod střechem přivezeny nebo na poli způsobem obvyklým uschovány, nelze daň více odepsati.

Výška odepsané daně u kultur hospodářství polního řídí se dle toho, jak velikou škodu naturalní výnos utrpěl, a to dle těchto předpisů:

1. zničena-li jest čtvrtina až do polovice naturalního výnosu, povolí se odepsati 25⁰/₁₀₀ roční daně;

2. zničena-li jest polovice až do tří čtvrtí naturalního výnosu, povolí se odepsati 50⁰/₁₀₀ roční daně;

3. jsou-li zničeny tři čtvrtiny výnosu naturalního, povolí se odepsati 75⁰/₁₀₀ daně roční;

4. zničen-li celý výnos naturalní, povolí se odepsati celá daň roční.

Poškození naturalního výnosu má poškozený, žádá-li se za odepsání daně, pod ztrátou tohoto nároku oznámí do 8 dnů ode dne nastalé škody okresnímu hejtmanství. Je-li škodou postiženo více majitelů pozemků, mohou podati oznámení společně zástupcem plnou mocí kolku prostou opatřeným, nebo starostou obce, jenž považuje se za jich plnomocníka. Bylo-li oznámení v čas učiněno, vyšetří se škoda na místě samém delegátem úřadu finančního za spolupůsobení dvou důvěrníků odborných z občanů finančním úřadem zvolených a dvou členů zastupitelstva obecního. Náklady komise úřadu finančního nese erár, nikoliv poškozený žadatel. Dle výsledků komise vyšetřené určí se obnos, ve kterém se má daň odepsati finančním úřadem zemským. Není-li poškozený tímto vyměřením spokojen, může sobě stěžovati k ministerstvu financí. Obnos daně, jehož odepsání bylo povoleno, odečte sobě poškozený při placení daně a zaplatí pouze zbytek; zaplatil-li daň již celou, může žádati za vrácení obnosu, který má býti jemu odepsán.

Daň výdělková.

I. Pojem:

Dani z výdělku, která zavedena byla pat. ze dne 31. prosince 1812 (pol. sb. z. sv. 39. č. 73) podléhá čistý výnos ze živností, továren a podniků obchodních a ze zaměstnání vůbec, jež mohou přinášeti zisk nějaký. Daň musí se zapravovati i tehdá, když živnost nebo podnik ve skutečnosti nenese zisku, ježto pro předepsání daně této rozhodná jest výše výnosu možného.

Při ostatních povoláních záleží na tom, je-li tu úmysl ku zisku směřující a je-li zaměstnání stálé (nál. spr. s. dv. ze dne 25. února 1893 č. 502, Budwinski 7106). Okolnost, bylo-li provozování obchodu uznáno úřadem živnostenským za živnost čili nic, nemá při stanovení daně významu (nál. spr. s. dv. ze dne 11. prosince 1883 č. 2778 1939).

II. Výměra, předmět a podmět.

Daň výdělková vyměřuje se dle sazby daně výdělkové, která rozdělena jest ve třídy. Výměra sazby stanovena byla pat. ze dne 31. prosince 1812, ze dne 16. prosince 1815, ze dne 20. června 1817, ze dne 22. ledna 1824 a ze dne 9. prosince 1851; změny nastaly nejv. rozh. ze dne 5. září 1822.

Výměra sazby obsahuje jen ordinarium; mimo ordinarium vypisuje se ku dani výdělkové přírážka t. zv. extraordinarium, jež ustanovuje se ročními finančními zákony od r. 1869 částkami, rovnajícími se ordinariu. To-liko od těch, kteří neplatí ordinarium vyšší 30 zl. veškeré daně z výdělku a daně z příjmů třídy první, vybírána býti má jako přírážka mimořádná jen $\frac{7}{10}$ ordinaria.